

Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați
Facultatea Transfrontalieră
Centrul Lingvistic „Limba noastră”

Centrul Lingvistic „Limba noastră” din cadrul Facultății Transfrontaliere, Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați (România) anunță organizarea primei ediții a **Concursului Internațional de Traducere Literară „Galațiul din poveste”**, adresat studenților din România, Republica Moldova și Ucraina.

Regulamentul concursului:

1. Concursul va avea două secțiuni: traducere din limba română în limba engleză și, respectiv, traducere din limba română în limba franceză.
2. La concurs se pot înscrie studenți din România, Republica Moldova și Ucraina, înmatriculați la programe de an pregătitor, licență și masterat ale oricărei universități de stat sau particulare din cele trei state.
3. Participanții vor transmite pe adresa oana.gheorghiu@ugal.ro următoarele documente: formular de înscriere (*Anexa 1*), declarația mentorului (*Anexa 2*), precum și fișierul Microsoft Word cu traducerea, până la data de **30 aprilie 2021**.
4. Tema primei ediții a Concursului Internațional de Traducere Literară este *GALAȚIUL DIN POVESTE*. Textele pentru traducere sunt preluate din volumul *Misterele Galaților – Povestiri aproape adevărate*, semnat de Violeta Ionescu și publicat la Editura Centrului Cultural „Dunărea de Jos” (2017).
5. Pe data de **15 aprilie 2021** va avea loc un **atelier de traducere** dedicat tuturor studenților interesați de participarea la acest concurs, în care cadre didactice specializate vor discuta câteva dintre problemele de traducere a textului și vor răspunde la întrebările studenților-traducători. Atelierul se va desfășura online pe platforma Microsoft Teams.
6. Traducerile vor fi evaluate individual de către membrii juriului, cadre didactice de specialitate de la Universitatea „Dunărea de Jos” din Galați și traducători literari, pe baza criteriilor de echivalență semantică, lexicală, gramaticală, stilistică și a respectării normelor de redactare caracteristice limbii țintă (de exemplu, diacritice, accente etc.). Nota maximă este 10; se acordă un punct din oficiu. Punctajul final reprezintă media aritmetică a notelor acordate de către membrii juriului.
7. În funcție de clasamentul rezultat, se vor acorda premiile I, II și III și câte o Mențiune pentru fiecare categorie. Premiile vor consta în vouchere pentru achiziția de cărți.
8. Toți concurenții vor primi certificate de participare.

9. Candidații își vor alege un mentor (profesor de limba engleză sau limba franceză din instituția de care aparțin), care le va superviza și gira efortul). Profesorii-mentori vor primi, de asemenea, certificate de participare.
10. Rezultatele vor fi anunțate pe site-urile și paginile de Facebook ale Centrului Lingvistic „Limba noastră” și ale Facultății Transfrontaliere, fiind urmate de o festivitate de premiere în cadrul Sesiunii Științifice Studențești din luna mai 2021.

Panglicile doamnei Paula

Pe Domnească, de la Piața Regală pe partea stângă, cum mergeai spre parc, după Hotel Imperial și librăria „Lazarovici & Bitir”, dar înainte de „Ruleta” doamnei Adele Cohn, modistă și ea, era Casa de mode „Paula”, bine-cunoscută în Galațiul interbelic pentru inovațiile prezentate elegantelor orașului ca „ultime creațiuni”.

Paula Lichtenberg, modista cu nume de cartier berlinez, după soțul ei decedat într-un accident de automobil, franțuzoaică după accent, o femeie subțire, brunetă, tunsă scurt, cu breton, după moda pariziană, mereu elegantă, purtând un țigaret lung, de abanos, cu muștiuc de fildeș, confecționa prin lucrătoarele ei și vindea pălării de damă și diverse accesorii: genți, corsaje, curele, șnururi, panglici, eșarfe, cordoane, flori, pene, voalete, dantele - majoritatea provenite din străinătate și adaptate modei locale.

Inventivitatea cu care le combina crea deliciul noutății și atrăgea mereu o clientelă selectă. Fiecare sezon cu noutatea lui. Obişnuia chiar să spună: „Moda e ca mersul pe apă: când vântul își schimbă direcția, toate bărcuțele deviază în același sens!” Practic, în a doua jumătate a deceniului '30, „Casa Paula” dădea tonul modei în Galați. Devenise sinonimul eleganței și al feminității irezistibile - evident, după cele mai noi jurnale de modă din capitalele europene, primite prin abonament de la Librăria Edelstein, din locul fostei Socec de lângă Restaurantul Suré. „În modă, informația este totul. Dar absolut totul”, spunea adeseori, subliniindu-și fraza imaginară cu țigaretul în aer.

Pentru documentare, Paula Lichtenberg se deplasa cel puțin o dată pe an în străinătate, de unde aducea la Galați cele mai noi inovații. Anul acesta, împreună cu vecina ei, Adele Cohn, au fost invitate, în calitate de specialiste, la Congresul modei de la Paris.

Era februarie, vreme rea, ninsoare abundentă, dar... cum să nu te duci? Când au plecat de pe aeroportul din Galați, pista fiind acoperită cu zăpadă, conducerea aeroportului a pus schiuri la avioane, ca să poată decola... A fost o întreaga aventură, dar au ajuns cu bine, mai întâi la Cernăuți, de unde au schimbat cu un alt avion, pentru Paris-Orly.

Cât au stat în capitala Franței, au vizitat toate casele celebre de mode și de croitorie și au participat la balurile mondene „Petits Lits Blancs” și „Bal de couture”, de unde se lansa în lumea europeană moda anului. Pe atunci, celebra Coco Chanel avea 54 de ani, ascunși cu brio, și atingea un vârf al carierei sale. În atelierele ei lucrau circa patru mii de persoane care scoteau cam douăzeci și opt de mii de modele pe an! Anul acesta, în colaborare cu contele Etienne de Beaumont și ducele Fulco de Ventura, a lansat o linie de bijuterii cu diamante cu care a uimit lumea!

Marele absent al acestor evenimente mondene a fost Paul Poiret, un strălucit maestru *haute couture*, pe care însă apariția lui Coco Chanel l-a umbrat total. Acum era falit și lumea îl uitase. Dar Paula încă purta pe piept emblematica „Roză a lui Poiret”, atât de îndrăgită de ea în completarea creațiilor sale. A admirat la el mai ales viziunea novatoare despre „eliberarea trupului de orice fel de constrângeri”. A dorit chiar mai mult, „eliberarea spiritului de orice fel de constrângeri” – tendință care, în modă, după cum vom vedea, nu se potrivește întotdeauna cu realitatea.

Pe la mijlocul lui martie, când s-a întors de la Paris, Paula a sugerat vitrinierilor săi să etaleze culori care, îmbinate, să sugereze aspirația lumii spre un viitor mai bun. Și a ales: roșu-

pasiune, alb-fidelitate și verde-speranță - etichetate de ea drept culorile acestui an. Cine nu și-ar dori să comunice printr-un limbaj discret cu partenerul său? În visurile ei, aceste trei culori se armonizau perfect și puteau crea ele însele un ansamblu vestimentar tineresc și elegant.

Nu se mai purtau de mult pălăriile-clopot, din anii '20, iar „toca” era agreată numai la teatru sau în ocazii sobre. Moda pariziană lansa anul acesta o pălărie de stradă mai îndrăzneță, cu boruri late, tari, bordată cu o panglică la 5 cm de la margine și cu alta, la fel de lată, la baza calotei, prinsă cu o fundă sau un nod simplu la spate și cu capetele mai lungi, lăsate libere peste bor. Ideea Paulei era ca această panglică să fie un tricolor: roșu, alb și verde, aplicat pe un fond negru pentru un bun contrast. Rezultatul a încântat și, până să se dezmeticească autoritățile, așa au apărut pe străzile Galaților primele drapele ungurești arborate la pălăriile doamnelor și domnișoarelor...

Primul care a descoperit ce se întâmplă a fost chiar șeful Poliției, comisarul Balaban, a cărui nevastă a venit foarte veselă acasă cu o pălărie garnisită cu tricolorul maghiar.

- Ce-i la pălăria dumitale, cucoană, o întrebă el, ce atârnă acolo?
- Ce să atârne? Ia, niște panglici.
- Panglici, panglici, dar ce fel de panglici?
- Ultima modă de la Paris, adusă de madame Paula! Ce te miri așa?
- Paula, zici?

Comisarul Balaban nu era din fire chiar nervos. Dar în ziua aceea nu se știe ce a avut că a țipat la cucoana sa mai ceva decât la subordonați, să desființeze „atârnăturile alea” de la pălărie, că dacă nu... Și imediat a ieșit pe ușă, cu direcția Domnească 5.

- Madame, i se adresă el patroanei, îți atrag atenția că aceste culori sunt interzise în Regatul României și, ca atare, nu este permis a le arbora la niciun fel de vestimentație! Cu atât mai mult la pălării! Asta în ruptul capului!

- Și de ce, mă rog, domnule comisar?
- În armată, pălăriile pot indica naționalitatea, dar la civili...
- Ia te uită! Toată lumea vă pricepeți la modă!... Pălăriile mele sunt chiar *très chic*! Așa se poartă anul acesta. Nu-ți place, nu cumperi!
- Dar, madame, ăsta este drapelul de stat al Regatului Ungariei!
- Ei, și? Aici e Casă de modă! Moda nu face politică, domnule comisar! Nici nu știu cum arată drapelul dumitale și nici nu mă interesează! Eu nu vând drapele! Și te rog să nu te mai iei de panglicile mele! Hai, că-mi încurci clientela! Lumea vine aici să admire, să cumpere, nu să caște gura la insinuările dumitale! Lumea bună, vreau să zic!

- Care lume bună, madame - întrebă intrigat comisarul, uitând că și nevasta lui a trecut pe acolo - că dacă ar fi atât de bună precum zici, și-ar da seama că aduce atingere intereselor țării și nu s-ar lăsa păcălită de diversiuni! Așa că eu îți spun acum cu frumosul, să faci bine să le scoți din magazin și din vitrină și să nu le mai pui în circulație, că de nu...

Paula Lichtemberg n-a înțeles prea bine ce vrea comisarul de la ea, iar de scos din circulație culorile anului, la care ea ținea atât de mult, nici n-a vrut să audă! A mai tras un fum din lungul ei țigaret, a dat din umeri și și-a văzut de treabă. Nu s-a sinchisit de observațiile primite și a continuat să țină expuse în vitrină panglicile provocatoare și, bineînțeles, să vândă atât de căutatele ei pălării.

Până într-o zi, când s-a pomenit din nou cu domnul comisar, de data aceasta însoțit de câțiva ofițeri de rang înalt, care s-au recomandat: Comandor aviator Nuțescu, Locotenent Comandor Bâtcă – reprezentanți ai aviației și armatei de uscat din comisia de judecată a Tribunalului militar; procuror Lupașcu și, grefier, Locotenent Stănescu.

Paula a rămas cu ȱigaretul ridicat, ca o baghetă suspendată în aer. Numai că, de data aceasta, dicteul pentru „muzica” ce avea să urmeze nu mai venea de la ea, ci de la această inopinată comisie. În timp ce niște militari în termen cotrobăiau prin prăvălie după panglicile roșii, albe și verzi ale doamnei Paula, comisarul i se adresă, răspicat:

- Vezi, madame, ȱi-am atras atenȱia, ȱi-am spus ce ai de făcut și nu m-ai ascultat! Înseamnă că dumneata ai alte scopuri!

- Scopul meu, domnule comisar, este să-mi vând marfa!

- Da, dar ce fel de marfă, de propagandă? Jignirile aduse poporului român nu pot să rămână nepedepsite! Acum vom încheia un proces-verbal care va fi înaintat tribunalului militar. ȱi se va deschide acȱiune publică sub acuzaȱia de lez-naȱiune! Ești mulȱumită?

- Ce treabă are tribunalul militar cu mine, cu moda anului 1937 și cu panglicile mele? Aȱi înnebunit cu toȱii?, protesta doamna Paula.

Dar în zadar. I-au fost confiscate toate materialele „compromiȱătoare” de prin rafturi, din magazie și din vitrină și, la urmă, grefierul a încheiat și promisul proces-verbal de contravenȱie, ce urma a fi anexat la dosar.

- M-am interesat și nicăieri nu scrie că moda anului 1937 este cu tricolor unguresc!, interveni și procurorul general Lupașcu. Asta este invenȱia dumată sau ai fost sfătuită s-o aplici? Dumneata nu știi că România, Slovacia și Iugoslavia suntem în Mica Antantă, tocmai pentru a preîntâmpina iredentismul maghiar? Nu știi că regimul horthist revendică de la noi Transilvania și Banatul de est, iar Regatul României a interzis afișarea sub orice formă a însemnelor ungurești? Susȱii că nu ai auzit? Zici că nu știi, dar provoci reacȱii, dispute... Sau pur și simplu, pe dumneata nu te interesează politica de stat a Regatului României? Ei, află, Paula Lichtenberg, că lez-naȱiunea se pedepsește în țara aceasta nu numai cu amendă, ci și cu închisoare de la 6 luni la 5 ani!

- Dar, domnilor, sunteȱi în eroare, eu n-am vrut decât să...

Nimeni n-o mai asculta, însă. Și-au strâns repede hârtiile și sacul cu panglici și, până să-și motiveze ea intenȱia, au și ieșit.

- Ne vedem la tribunalul militar! mai strigă comisarul, ca și cum i-ar fi dat o întâlnire la cinema.

La 9 august, gălățenii citeau cu stupoare în „Acȱiunea”, titrat cu litere de-o șchioapă: „Proprietara magazinului de mode *La Paula* trimisă în judecată pentru leze naȱiune!” Faptul a fost, după cum scria și la gazetă, „viu comentat în localitate”. Atât de viu, încât s-au creat tabere care s-au mobilizat și au intrat în acȱiune. În final, tot doamnele și domnișoarele de vază ale urbei, clientela ei fidelă, au scăpat-o de necaz. Au intervenit pe lângă soȱi, amanȱi, taȱi, fraȱi, unchi și cumnaȱi, să găsească o chichiȱă.

Până și doamna procuror Janette Lupașcu, care-și comanda pălăriile direct de la Paris, impresionată de atâta solidaritate, a stat la o parolă în fapt de seară cu soȱul ei, Nicu, în iatacul lor din Antachi 1 Bis, și se pare că, încet-încet, ea ar fi dezamorsat „bomba”. Argumentul hotărâtor a fost că, vezi Doamne, culorile pentru care este incriminată „această doamnă Paula”, dacă nu au stemă, pot fi foarte bine și ale Italiei! Iar noi, cu Italia, nu avem nicio dispută teritorială!... Păi nu?

(Text preluat în scopuri academice din volumul

Violeta Ionescu, *Misterele Galaȱilor. Povestiri aproape adevărate*, Editura Centrului Cultural „Dunărea de Jos”, Galaȱi, 2017.)

Anexa 1

Formular de înscriere la Concursul Internațional de Traducere Literară, ediția I

Numele și prenumele _____
Profesor-mentor (nume și prenume, grad didactic/științific) _____
Instituția de proveniență _____
Localitatea/ țara _____
Adresa de email _____

Categoria (bifați varianta corespunzătoare):

limba engleză ☐

limba franceză ☐

Declar că am luat cunoștință de prevederile din Regulamentul (UE) 2016/679 privind protecția persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera circulație a acestor date și declar în mod explicit și îmi dau acordul în vederea prelucrării datelor cu caracter personal.

Data

Semnătura

Anexa 2

Declarația profesorului-mentor

Subsemnatul/subsemnata _____, cadru didactic la
_____, specializarea
_____, gradul didactic/științific
_____.

Sunt de acord cu participarea studentului

_____ la prima ediție a **Concursului
 Internațional de Traducere Literară „Galațiul din poveste”**, organizat de către Centrul
Lingvistic „Limba noastră” din cadrul Facultății Transfrontaliere, Universitatea „Dunărea de
Jos” din Galați, România.

Declar că am supervizat activitatea de traducere și că aceasta corespunde normelor de etică
academică și a traducerii, fiind creația studentului.

Accept ca, în cazul câștigării unui premiu de către studentul _____, numele
meu să fie menționat pe diploma de participare, în calitate de profesor-mentor.

Declar că am luat cunoștință de prevederile din Regulamentul (UE) 2016/679 privind protecția
persoanelor fizice în ceea ce privește prelucrarea datelor cu caracter personal și privind libera
circulație a acestor date și îmi dau acordul explicit în vederea prelucrării datelor cu caracter
personal în scopul precizat mai sus.

Data

Semnătura